

HEYDƏR ƏLİYEV ANDI

Tarix boyu Azərbaycan xalqı qəhrəman oğullar yetişdirmişdir. Bu şəxsiyyətlərdən biri də görkəmli siyasətçi, böyük dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevdir. SSRİ kimi bir imperiyada bu böyük azərbaycanlının, azərbaycanlı kimliyini qoruyaraq, hətta bununla qürur duyaraq göstərdiyi xidmətlər danılmazdır. Təbii ki, bu cür nəhəng siyasi xadimin nüfuzu Qorbaçov və onun yoldaşlarını narahat edirdi. Belə hal olduğu təqdirdə Heydər Əliyev öz vəzifələrindən imtina edərək SSRİ rəhbərliyindən uzaqlaşdı. Bu böyük siyasi xadimin qanlı 20 Yanvar hadisələrinə Moskvada etirazı da təbii ki, Azərbaycan xalqının cəsur oğluna rəğbətini və məhəbbətini artırdı. Xalq öz dahi oğlunu Azərbaycana dəvət etdi. Lakin Heydər Əliyev kimi böyük şəxsiyyətin nüfuzu Azərbaycandakı bəzi qüvvələri narahat edirdi. Ona görə onun paytaxtda qalması təhlükəli idi. Dahi rəhbər bu şəraitdə öz doğma yurduna - Naxçıvana üz tutdu.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra dövlət suverenliyinin möhkəmləndirilməsi üçün qarşıya bir sıra hədəflər qoydu. Amma geosiyasi və geoiqtisadi faktorlar bu vəzifənin öhdəsindən gəlməyə ciddi maneə yaradırdı. Bir yandan Ermənistanın ölkəmizə qarşı əsassız ərazi iddiaları və həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasəti Azərbaycanda hüquqi dövlət quruculuğu işinə vaxt ayırmasına əngəllər yaradır, digər tərəfdən isə bu istəyi həyata keçirəcək təcrübəli kadr potensialı yox idi. Antimilliyetçi qüvvələrin tutduğu siyasi xətt xalqda böyük hiddət doğurdu. Partiyanın yaradılması ideyası təsadüfən yaranmadı. Öncə partiya yaratmaq haqda fikir yox idi. Belə bir mövqe var idi ki, Heydər Əliyevə prezident seçkilərində iştirak etmək üçün dəstək verilsin. Belə olduqda, qərara gəldi ki, xalqı təşkilatlandırmaq lazımdır. Təktək insanlar xalqı təşkil edə bilməzdi. Bu təşkilatçılıq işini ancaq Heydər Əliyevin partiyası təşkil eləyə bilərdi. Bu məqsədlə də partiyanın yaranması ideyası ortalığa atıldı.

Yaxınlaşan milli fəlakəti hiss edən bir qrup vətənpərvər Azərbaycan ziyalıları Heydər Əliyevə müraciət etdi. Onlar tarixə "91-lər" adı ilə düşdülər.

Oktyabrın 24-də Ümummilli Lider "Səs" qəzetində ölkə ziyalılarına cavab verdi. Bu, əslində, real vəziyyətin hərtərəfli təhlili və ondan çıxış yollarını göstərən dəqiq milli fəaliyyət proqramı idi.

Müxtəlif nümayəndə heyətləri Heydər Əliyevin yanına gətdi, müzakirələr aparıldı. Ulu Öndər özü də bildirdi ki, O, nəinki partiya yaratmaq, heç partiya üzvü olmaq da istəmir. O, 1991-ci ildən ərizə yazıb Kommunist Partiyasından çıxmışdı. O zaman çox ağır durum yaranmışdı. Ölkə çoxsaylı problemlərlə üz-üzə qalmışdı. Bütün sahələrdə böhran başlamışdı və Azərbaycanın dünyanın siyasi xəritəsindən silinmək təhlükəsi var idi. Bunları nəzərə alan Heydər Əliyev partiya yaradılmasına qol qoydu. Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması 1988-ci ildən başlayaraq ölkəmizdə cərəyan edən hadisələrin məntiqi yekunu və mövcud ictimai-siyasi şəraitin konkret nəticəsi idi. Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycan tarixinin son dərəcə ağır və keşməkeşli günlərində, ölkənin ciddi sınaqlara məruz qaldığı bir dövrdə Azərbaycan ziyalılarının təşəbbüsü və fəal iştirakı ilə yaranmışdır. Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması 1988-ci ildən başlayaraq ölkəmiz-

də cərəyan edən hadisələrin yekunu və mövcud olan ictimai-siyasi şəraitin məntiqi nəticəsi idi. Ölkəni bürümüş dərin siyasi, iqtisadi və sosial böhran xalqın qabaqcıl hissəsi olan ziyalıları, tanınmış insanları son dərəcə narahat edirdi. Bu zaman Azərbaycanın taleyini düşünən insanlar ölkəni böhrandan çıxara biləcək yeni bir partiya yaratmaq təşəbbüsü ilə çıxış etdilər və bu məqsədlə xalqın sınıq lideri və müdrik oğlu Heydər Əliyevin şəxsiyyəti ətrafında birləşdilər.

Heydər Əliyevdən əvvəlki prezidentlərin adamları, qarşılarına liderlərinin prezident seçilməsini qoymuşdular və cidd-cəhdlə buna çalışırdılar. Lakin bu, baş tutmadı və Ulu Öndər xalqın tələbi ilə hakimiyyətə gəldi.

Beləliklə, daha sonra 1993-cü il iyunun 9-da isə Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya qayıtması, ölkənin kaos, vətəndaş qarşıdurması, dövlət müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsindən xilas edilməsi missiyasını həyata keçirməyə başlaması böyük tarixi əhəmiyyətə malik idi. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi, ölkədə davam edən gərginlik və qarşıdurma sön-gidi, respublikamız vətəndaş müharibəsindən və parçalanma təhlükəsindən xilas oldu. Bu mühüm tarixi gün xalqımızın yaddaşına Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Milli Məclisin 1993-cü il iyunun 15-də keçirilən iclasındakı çıxışında Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inkişaf strategiyasını elan etdi və sonrakı illərdə onu həyata keçirdi. Əgər müstəqilliyi qazanmaq ilkin şərt idisə, ikinci vacib məsələ onu qoruyub saxlamaq, əbədi etmək idi. Bu, Ümummilli Liderin qətiyyəti, iradəsi sayəsində mümkün oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev milli dövlətçiliyimizin konsepsiyasını yaratdı. Şübhəsiz, ölkəmizdə 3 oktyabr 1993-cü il tarixində keçirilən prezident seçkilərində yuxarıda bəhs olunan reallıqların məntiqi nəticəsi kimi, xalqımız Ümummilli Lider Heydər Əliyevə yüksək etimad göstərdi. Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi milli dövlətçilik tariximizin ən mühüm səhifələrindən birini təşkil edir. İnkaredilməz reallıqdır ki, məhz bundan sonra həyata keçirilən siyasi kurs dövlətimizin gerçək müstəqilliyini təmin etdi.

Təbii ki, Heydər Əliyevi Dəstəkləyən Azərbaycan xalqı dahi rəhbərə öz sədaqətini nümayiş etdirmək üçün axın-axın Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarına üz tuturdular. Hər bölgəmizdə xalqın tələbilə yaradılan rayon təşkilatlarından biridə Sabirabad rayon təşkilatıdır. Sabirabad rayonunun böyük ziyalılarından olan Xələf Mirzəbala oğlu Sadıqovun rayonun digər ziyalı təbəqəsinin nümayəndəsi Rüstəm Rüstəmovla dostluğu var idi. Bu dostluq onları yaxın gələcəkdə Heydər Əliyev yolunun asta-

nasına aparacaqdı. Belə ki, xalqın acınacaqlı taleyi, ölkənin günü-gündən çöküş gedən iqtisadiyyatı bu ziyalıları daim narahat edən məsələlərdən idi. O dönməki AXC, Müsavat hakimiyyətinin nümayəndələri Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasında manelər yaradırdılar. Heydər Əliyevin çağırışına səs verən rayon ziyalıları Xələf Sadıqov və Rüstəm Rüstəmov müxtəlif təzyiqlərə baxmayaraq 1993-cü il yanvar ayının 16-da keçirilmiş konfransda Yeni Azərbaycan Partiyasının Sabirabad rayon təşkilatını təsis etdilər, Rüstəm Rüstəmov partiyanın sədri, Xələf Sadıqov isə onun müavini oldu.

Rayon təşkilatının yaranmasına nəzər salsaq vurğulamalıyıq ki, rayon təşkilatının yaradılması haqqında ilk müzakirələr, planlar Xələf Sadıqovun şəxsi evində, Sabirabad rayonunun Xankeçən kəndində aparılmışdır. Buna səbəb rayon mərkəzində "cəbhəçilər" in özbaşınalıqları, öz güclərindən istifadə edərək digərlərini əzmələri idi. Bu təzyiqlərə görə planların müzakirəsi üçün rayonun ucqarında yerləşən Xankeçən kəndində Sadıqovların evi ən uyğun variant hesab olunurdu. Rayon partiya təşkilatının ilk qeyri-rəsmi iclası 1992-ci ilin sonlarında Xələf Sadıqovun evində keçirilmişdir. İclasın iştirakçıları Xələf Sadıqov, Rüstəm Rüstəmov, Xələf Sadıqovun həyat yoldaşı Bahar Sadıqova, Xələf Sadıqovun oğlanları Famil Sadıqov və Amil Sadıqov idi. Adlarını sadaladığım şəxslər Yeni Azərbaycan Partiyasının Sabirabad rayon təşkilatının ilk üzvləri idilər. İclasda qərara alındı ki, olduqca qısa zaman ərzində partiyanın rayon təşkilatının təsis konfransı keçirilsin. Rayon əhalisinin yarısı üzərində, yəni, Qaragüney kəndindən Salmanlı kəndinə qədər əhali üzərində Xələf Sadıqov, digər yarısı üzərində isə Rüstəm Rüstəmov təbliğat-təşviqat işləri aparsın, eyni zamanda iclasın iştirakçıları da bu təbliğat işlərinə qoşulmalı idilər.

Xələf Mirzəbala oğlu Sadıqov 5 dekabr 1943-cü ildə indiki Sabirabad rayonunun Xankeçən kəndində anadan olmuşdur. 1949-cu ildə Sabirabad rayon Muğan Gəncəli kənd tam orta məktəbinin birinci sinfinə daxil olub, həmin dönmələrdə orta məktəb 10 illik olduğu üçün 1959-cu ildə oranı bitirir və elə həmin il də Daşkənd Universitetinin Bakı filialının "Pambıqçılıq" fakültəsinə daxil olur. 1963-cü ildə buranı bitirir və Sabirabad rayonunun Cəngan kəndində yerləşən pambıq məntəqəsinə təyinat alır. Əvvəllər burada sadə işlərlə məşğul olan Xələf Sadıqov bir müddət sonra vəzifəsi qalxaraq il ərzində 2 sovetlik - Muğan Gəncəli və Azadkənd sovetlikləri, 7 kənd - Salmanlı, Təzəkənd, Cəngan, Xankeçən, Çığırğan, Polad Tuğay, Sovxoz kəndləri və 8 kolxozdan 10 000 tondan çox pambıq qəbul edən, 100-ə yaxın işçisi olan məntəqənin müdürü və eyni zamanda əmtəəşünası olur. Ümumilikdə götürüldükdə 34 il, yəni, 1953-cü ildən 1997-ci ilə qədər burada çalışır. 1997-ci ildən 2004-cü ilə qədər "Əli Bayramlı Pambıqtəmizləmə Zavodu" nun müdir müavini vəzifəsində çalışmışdır. 2004-cü ildən 2010-cu ilə qədər isə Xankeçən kənd Bələdiyyə sədri vəzifəsində çalışmışdır. Göstərdiyi xidmətlərinə görə 1970-ci ildə Vladimir İliç Leninin anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə təsis edilmiş "Lenin" medalına layiq görülmüşdür.

Təbii ki, Heydər Əliyev yolunu tutan Xələf Sadıqov ilk öncə rəhbəri olduğu məntəqədə işçiləri arasında təbliğat işləri apararaq 100-ə yaxın işçini könüllü surətdə partiya üzvü edir. Daha sonra rayon əhalisi üzərində öz ziyalı vəzifəsini yerinə yetirir. Bütün bunlar və 16 yanvar konfransı cəbhəçilərə ağır zərbə vurmuş olur. Buna görə də Sadıqovlar ailəsinə edilən təzyiqlər daha da artır. Sadıqov təqribən 6 ay müddətində işindən uzaqlaşdırılır. Oğlu Amil Sadıqova çağırış sənədi gəlmədən, gecə saatlarında heç kimin xəbəri olmadan məcburi surətdə cəbhəyə aparılır. Qısa zamandan sonra çağırış sənədi gələn Xələf Sadıqovun digər oğlu Famil Sadıqov cəbhəyə yollanır. Famil Sadıqov atası ilə dialoqunu belə xatırlayır: "Atam gəldi, dedi, narahat olmayın, siz orada xarici düşməyə qarşı döyüşün, mənə burada daxili düşməyə qarşı".

- Sonralar müxtəlif mitinqlərdə, etiraz aksiyalarında iştirak edən Xələf Sadıqov bir neçə dəfə cəbhəçilərin hücumuna, hətta fiziki zorakılığına da məruz qalmışdır. Lakin bunların heç biri onu Heydər Əliyev yolundan döndərə bilməmişdir.

- Nəhayət Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldikdən sonra Sadıqovlar və digər Heydər Əliyev yolunu tutanlar üçün rahat həyat başladı.

Sevindirici haldır ki, bu gün müasir, müstəqil Azərbaycan Ümummilli Liderin ideyaları əsasında inkişaf edərək öz qüdrətini daha da artırır. Ulu Öndərin layiqli varisi və alternativsiz siyasətinin davamçısı olan möhtərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji kurs nəticəsində Azərbaycan möhtəşəm nailiyyətlər qazanır, müstəqilliyimizin rəmzi olan üçrəngli bayrağımız ən yüksək zirvələrdə əzəmətlə və qürurla dalğalanır. Çoxəsrlik tarixində heç vaxt indiki qədər qüdrətli olmayan Azərbaycan inkişaf yolunda qətiyyətli addımlayır, intensiv tərəqqi bütün sahələri əhatə edir. Son 15 ildə ölkəmizdə ümumi daxili məhsul istehsalının 3,2 dəfə, qeyri-neft sahəsində ÜDM-nin 2,8 dəfə, sənaye məhsulu istehsalının 2,6 dəfə, qeyri-neft sənayesinin 2,2 dəfə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının 2 dəfəyə yaxın artması, əməkhaqlarının 7,5 dəfə, pensiyaların isə 10 dəfədən çox artırılması, 2003-2018-ci illərdə işsizlik səviyyəsinin 49 faizdən 5,4 faizə, yoxsulluq səviyyəsinin isə 5 faizə enməsi sosial-iqtisadi inkişafın nümunəvi Azərbaycan modelinin parlaq göstəriciləridir.

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin uğurlu siyasəti Azərbaycan xalqını 30 ildən sonra öz tarixi dədə-baba torpaqlarına qaytardı. "Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız Azərbaycan yoxdur!" deyən Ulu Öndər Heydər Əliyevin ən böyük arzuları gerçəyə çevirildi. Müzəffər Ali Baş Komandan, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri cənab İlham Əliyevin dəmir yumruğu ətrafında birləşən Azərbaycan xalqı hər kəsi heyrətə gətirən 44 günlük Vətən müharibəsiylə dünyaya Azərbaycanın gücünü göstərdi.

Bu gün hər bir Azərbaycan gənci Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında qürurla yerini almalıdır. Çünki bu partiya Azərbaycan xalqına Qələbə qazandırmış bir partiyadır.

Nəbi SADIQOV,
Yeni Azərbaycan Partiyasının
üzvü.